

נדרים עג

עניין: כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת

חתם סופר על התורה – פרשת מטות

וידבר גמשה אל ראשי המטות וגוי לא יחל דברו וגוי, והנה היתר נדרים פורחין באויר [כחגיגה י.], ורמזין רזה להעמים בלא יחל דברו שלא יעשה אותם חולין היינו לעבור בלי שיתחרט אבל אם מתחרט מטיקרא הרי אינו עושה דבריו חולין ע"ש, ולי"ע אכתי מה ענין ראשי המטות או גי' הדיוטות לזה כיון שהוא יודע בנפשו שמתחרט הרי לא עשה דבריו חולין וכבר נתעורר קצת בזה מורי צהפלאה על התורה, ולולי דמסתפינא הייתי אומר עיקר הפרשה נמשכת להיתר האב והבטל לבתו ואשתו ואחז"ל [שבת מ"ו]: משום כל הנודרת על דעת בעלה ואציה נודרת, והנה סד"א ה"ה באיש כל הנודר על דעת נשיא הדור הוא נודר וכל תלמיד על דעת רבו ויתירו בלא פתח ובלא חרטה ויעשו דבריו של הנודר חולין כמו שהאב והבטל מחללין נדרי בת ואשה, לכן הקדים מרע"ה אל ראשי המטות ואמר להם איש כי ידור נדר לא יחל ראש המטה את דבריו של הנודר אלא ככל היוצא מפיו של נודר פתח או חרטה על פי זה יעשה ראש המטה להחיר. [תקל"ג].

ג) **ברשב"ם** שנשאל למה התחלת הפרשה אין מתחיל עם מאמר הש"י, אולי י"ל שבא להורות עניני שבועה ונדר שכבר אמרו ז"ל משציעים לכ"א הנשלת לעוה"ז תהי' לדיק ואל תהי' רשע ובא הכתוב לתלות ענינים אלו בראשי המטות שיוכלו להסיר עול הזה מהכלל, זהו כח תוה"ק מקשר הכלל תחת ת"ח, ובכן ישים כ"א לבבו לזכור השבועה החמורה כדאי' בתניא תהי' לדיק לא יוכל כ"א לקיים אבל אל תהי' רשע יוכל כ"א לקיים לשמור עלמו מחטא בגופו ולשונו, כ"א יכניע עלמו וכל רלונו תחת תוה"ק כמו אשה תחת אבי' ובעלה כמבואר בגמ' הנודרת על דעת בעלה נודרת, ע"כ דבורה בטל אם לא יסכימו, כן תוה"ק אם לכולנו כדאי' בזה"ק כבא דאזיל בתר אבוב ואמי' רחום לון יתיר מגרמי', ע"כ לא בא מאמר הש"י כי רלונו יתצ"ם שכ"א מרלונו יבטל עלמו ודעתו לתוה"ק ולת"ח כענין ד"א קדמה לתורה זהו המכיוון שיפטול בלבו שיהי' בטל לתוה"ק ות"ח העמלים בה עי"ז ישים לבו לקיים השבועה שהשביעו אותו ערס נשלת לעוה"ז, אם ח"ו נכשל מה, אורייתא מודעת לי' חובתי' כאמא דמשגחת על בני' כדאי' בזה"ק.

